

Landbrug

Kvægstald

Gyllegasser er én af årsagerne til dødsulykker i landbruget. Når stillestående gylle sættes i bevægelse, frigives gyllegasser og risiko for forgiftning opstår.

Omrøring

Omrøring af gylle bør kun ske i pumpe- eller omrørebrønd, der med vandlås er adskilt fra gyllekanalen i stalden. Herved undgås at giftige gasser siver tilbage i stalden.

Bagskyl

Bagskyl må kun foretages med vand eller afgasset gylle. Der skal omrøres grundigt i pumpe- eller brøndtanken for at sikre, at gyllen er afgasset, før den pumpes ind i kanalerne.

Omrørebrønd

Gylle i ringkanal holdes omrørt ved dagligt at passere en udendørs placeret omrørebrønd. Ved almindelig drift vil omrøring sikre homogen gylle med mindsket risiko for aflejring og samtidig reduceret risiko for frigivelse af svovlbrinte til stalden. Indfør procedure for jævnlige tjek af systemet. Omrørebrønde skal overdækkes med spalregulv eller anden rist, så eventuelle gasser kan afgives til det fri. Brønde skal placeres så eventuel gyllegas ikke udgør gene for andre. Omrørebrønde bør være indhegnede til mindst 1,5 m over terræn, så mennesker og dyr kan holdes på afstand.

Ophobet gylle i kanaler

Gyllen kan ophobes i kanaler under stalden og ved afleveringen til tværkanalen, hvorved der kan ske propdannelser. Nogle

gange er det nødvendigt manuelt at løse den ophobede gylle fx ved spuling. Husk åndedrætsværn med gasfilter under arbejdets udførelse.

Glatte gulve

Vær opmærksom på risiko for at glide på glatte gulve. Sørg for intakt kalvefang, så der ikke er risiko for fald ned i tværkanalen.

Sand i sengebåse

Brug finkornet sand med lavt lerindhold for at mindske risiko for aflejret sand i gyllekanaler og efterfølgende manuel håndtering.

Opslag

I stalde med gylleanlæg, skal der være tydeligt opslag om gylleanlægget og sikkerhedsforanstaltninger ved almindelig brug og ved driftsforstyrrelser. Opslaget skal holdes ajour bl.a. på baggrund af de erfaringer, der gøres ved anvendelse af gylleanlægget. Opslaget skal være i god stand og placeret på et iøjnefaldende sted.

Instruér og tilrettelæg

Instruér alle medarbejdere i farerne ved arbejde med gylle og håndtering af gylle i stalden.

Tilrettelæg arbejdsopgaven sammen.

Gå **aldrig** ned i kanaler eller omrørebrønd uden fuldt sikkerhedsudstyr.

Husk det er muligt, at tilkalde professionel hjælp til arbejdet.

Ved nedstigning skal man **altid** benytte luftforsynet åndedrætsværn **og** være opmærksom på **alle** følgende punkter:

- Kanalen skal være helt tømt for gylle
- Kanaler skal være forsvarligt udluftede.

Gasdetektor

Der er mulighed for, at benytte en gasdetektor, der måler svovlbrinte og giver alarm ved sundhedsskadelige koncentrationer.

www.barjordtilbord.dk

Love og regler

[At-anvisning nr. 2.6.1.1, august 1996 om Anlæg til flydende husdyrgødning](#)

Anvisningen foreskriver blandt andet krav om [sikkerhedsskilte](#) på gyllevogn samt krav til opslag om [førstehjælp](#)

Læs mere om luftforsynet åndedrætsværn: At-vejledning D.5.4, januar 2008 om [åndedrætsværn](#)

